

Quod cū audisset cha. Ch. **E**xpo La. XXI.
q uā nāc^o hic accipit large: nō p septimo populo irē p/
missionis: sed p habitatoribus chanaan. **D**er
exploratorū viam: id est p quā ascenderāt exploratores
supra xiiij. Tiel per viam per quā solent exploratores venire
ad exploratores.

¶ Victor eristēs:
Iesu chanane⁹. d**E**x

A eo p̄daz: id ē ex iſra-
el. e **¶** Mrofecti
ſunt aut̄. Mota de
monte vbi mortu⁹ eſt
aron, venerūt in ſal-
mania: quę fuit tricesi
ma quinta māſſio: Ibi
mūrinurauit popu⁹ p̄
dñm: r̄ p̄ moysē: pp̄t
qđ misit domin⁹ i eos
ſerpentes ignitos: ſic
dictos: q̄ ſbitiles r̄ a-
giles ſup arbores ſali-
ebant: r̄ quafi ſcintillę
ſaculabank se r̄ homi-
nes interficiebāt. Uel
ideo dicunt igniti: qa
quos pungebant ex
natura veneni vſcq ad
tumore rubet r̄ qua-
fi ignitū iſflammabāt:
Luc rogauerūt moy-
ſen: vt oraret pro eis.

B s. ii. c. faceret serpente gnevi
z poneret i palo : quē
cū spiceret pcessus/
ptinus sanare. z fa-
ctū est ita. **I**ds sic serpē
tem postea semp ha-
buerunt secū filij isra-
el: z magnifice reposi-
tus est in bierusalem.

I. Co. 10. b. *Tus est in hierusalem.*
Judith. 8. c. *Landē ob cultū sup/
stitionis quē ei popu/
lus exhibebat, cōmī/
nuit cū i puluere Ece/
chias rex iuda. iiiij. Re/
gl. xvij. a. De hac
māsiōe: id ē salmanas/
venit popul⁹ in phis/*

na / que huius triclinia sexta manuio: Sed has duas preterit
hic moyses: Sed Isidorus in quadam glosa ponit eas: t in/
fra. xxxij. habebitur de ipsis. f Ad mare rubrum:
Nō q modo reuersi sint: sed mare multos habet sinus.

¶ Terrā edomi:nolentes pugnare cōtra ipm: qr dñs pcc: perat eis Deut. viii. a. Nō pugnabis aduersus fratres tuos.

Ps. 15. **b** Altqz dixerunt. Illoc est qd dicit Ps. Multiplicate sicut infirmitates eorum postea acceleraverunt. **i** An qboth; vel

Obath. Hec fuit tricesimaseptima mansio. **K**earbarium: tricesimaoctava mansio. **H**uc respicit moab: iuxta eam

tricennimadocraua manio. **¶** Que respicit moab non
statum extirent terrā idumęꝝ: s̄ in illa pte fuerunt que respicit
moab. **m** **¶** **Ad torré. careth.** Hiero. dicit i Glo. Tricesi
manona mansio fuit in dibongad: sic i serie māsionū scriptus
est infra. xxxiiij: S̄z p̄ bac in ordine historię dicit q̄ de ieaba/
rim venerūt ad torréti careth. Alia translatio habet: Vene/
runt in dibongad. **¶** Hunc torrentē transferunt fili⁹ israel siccis
pedibus sicut mare rubrū. **n** **¶** **Contra arnon.** Arnon ut
dicit Joseph⁹ /fluuius est a montibus arabic⁹ descendens: et p̄
circūtū fluens /in stagnū asphaltū erūpit: de quo legiſ Beñ.
xit.e. vbi sunt quinqꝫ ciuitates: Et est arnon terminus moabi
djuidens moabitas ⁊ amorreos. Quidqꝫ dicunt q̄ arnon ciui

Ca. **XXI.**
Quod cū audisset cha-
nāq^o rex arad qui ha-
bitabat ad meridie^z
venisse scilicet israel per ex-
ploratoꝝ viā pugnauit ptra
illum: et victor existens durit
ex eo p̄daz. At israel voto
se dñō obligās ait: Si tradi-
deris populū istum in manu
mea: delebo r̄b̄es eius. Ex-
audiuitq; dñs preces israel:
et tradidit chananēū: quē ille
interfecit subuersis r̄b̄ibus
ei: et vocauit nomen loci illi^o
hor̄ma. i. anathema. Pro-
fecti sunt autē de monte hor̄
per viam quę ducit ad ma-
sre rubrū ut circūrent terraz
edom: Et tecdere cepit popu-
lum itineris ac laboris: locu-
tusq; contra dñm et morzen
ait: Cur eduxisti nos de egypto
ut morerenur in solitu-
dine: Deest panis non sunt
aque: anima nostra iā nau-
at super cibo isto leuissimo.
Quābrē misit dominus in
populum ignitos serpentes:
ad quorū plegas et mortes
plurimop; venerunt ad moy
b; sen atq; dixerūt: Peccau-
mus: quia locuti sum⁹ cōtra

tas est in fine deserti: et pmsnet in finibus amorei. ~~et vide~~
per hoc q̄ sequit̄ relatiū f̄minini generis. ~~et vide~~ Unde id
est de q̄ fluvio siue de q̄ ciuitate. p̄ In libro bellorum
dñi. Quis v̄l cuius auctor̄ fuerit lib̄ iste nō determinat. Aug.
dicit forte fuisse aliquē lib̄ sic dictū apud chaldeos v̄g. abz.

dsim t te: Dravt tollat a nobis serpentes. Dravt moy-
ses p pplo: Et locut' est dñs
ad eū: Fac serpentē ēneū et
pone eū p signo: Qui pcuss'
asperxerit eum / viuet. Fecit g
moyses serpentē ēneū / t po-
suit p signo. Quæz cum per-
cussi aspicerent sanabantur.
Profectioz filij isrl' castrame-
tati sūt in obðth. Un' egressi
fixere tētoria in iēbarim i so-
litudine q̄ respic̄t moab con-
tra orientalē plagam: t inde
mouētes / venerūt ad torrētē
careth: Quē relinquētes ca-
strametati sūt p trā arnon q̄ ē
in deserto / t p minet in finib'
amorrej. Siquidē arnō ter-
min' ē moab / diuidēs moabi-
tas t amorreos: Unde dñ: in
libro belloz dñt: Sicut fecit
in mari rubro: sic faciet i tor-
rentib' arnon. Scōpulitor-
rentium inclinati sunt vt re-
quiescerent in arnon: t recū-
berent in finibus moabitaz.
Ex eo loco appāruit puteo:
supēr quo locutus est domi-
nus ad moysē: Cōgrega po-
pulū t dabo ei aquā. Lūc cē-
cinit israel carmē istud: As-
fēndat puteus / cōcinebanit

ta scopulox extederet in arno: ibi q deseret: id est finiret. Et
est qd: Scopuli tor. incli. r. Alij dicut q p ista sba de-
scribit situs arno: q: in deserto illo sunt scopuli prupiti et altissi-
mi: s paularum iclinant huiusmodi donec deserat. i. finiant iur-
ta arno. Alij dicut q scopuli motu iclinant sunt coram filiis usq
vt facili pstraserit. qd forte pdixerat iacob i bndictio ioseph
Gen. xlix. d. vbi d: Donec veniret desiderium collum eternorum:
suple durabit benedictio ista: id est donec colles eterni. t. uiri
et fortes qst ex desiderio applaudat aduentum filiorum usq. Et hec
expositio videt haberi ex alia lra: Scopuli tor. gestur. Et
D. Hostes exultaerunt ut arietes r. ¶ Ex eo lo. Huc
usq sunt verba illi libri lgi. s Appurit put. no q ex eo
loco videret puteum. spicientes aloge: s ex eo loco egressive
nerunt ad aliu locu: vbi in ostreate domino foderunt aliu puteum: que
forte aliq foderat: s replet erat terra. ¶ Sup q: id est de q
faciendo. ¶ Tunc cecinuit. s. puto fosso vleruderato. Et le-
git i Hebrewo: q ascidet aq d puto sic fosso donec sup redi-
daret: forte in signu q sic supgrederent hostes et obruerent q
viso cecinit israel carmine qd sequit. ¶ Ascendat pu. Uel
ascende putee. Ita inq cecinebat: q: i reduciatiōe aquae cognos-
cerat victoriam suā d hostib secuturā. Et qsi qs quereret: Quid

est iste puteus: Rādef. a **P**uteus quē foderūt pri-
cipes t̄b̄ querūt duces multitudinis in datore legi:
id est datoris legis cooptatione hoc fecerunt. s. dei vel moyli.

b **I**n baculis suis: id ē i pegrinatione sua. Simile Beni.

xxxv.c. In baculo meo trāsiū iordanē istuz. Vel in baculis:

id est potestate: Pāin

cipes em̄ adduxerunt

subditos vt foderent

puteū. c **M**rofes-

ctioz sunt. Dicū ē

q̄ filiū iſſo vel eru-

derato putoe/carmen

cantauerūt oño: in q̄

p̄phetauerūt de tran-

situ futuro: nunc dicit

q̄ profecti ab illo pu-

teo venerūt in mat̄ha-

na: inde i nahaliel: i-

de i bamoth. Nec sūt

hęc noia mansionū h̄

locor̄ q̄ que trāsiēt.

Et est bamoth vallis

iuxta montē phasga:

vel forte in ipso móte.

Dons em̄ ille adeo

magnus est q̄ in ver-

tice habet colles et val-

les. Inde misit moy-

les nūcios ad seon re-

gem amorręo: ut ei-

et populo transitum q̄

terrā suā pcederet:

vel saltē iuxta terrā suā

sicut fecit esau et

moab: vt legit. Deut.

q̄. a. Qui noluit sed

egress⁹ obuiā cū exer-

citu suo: pugnauit p̄

ēum: et vicitus ē seon.

d **E**t venit: israel.

e **A** quo: sc̄ israel.

f **O**n ore gla. i. i in-

stāna v̄l deuoratiōe /

v̄l māifestatiōe. et dīc

Joseph⁹ plurimos si-

ti p̄gisse: alios ruentes

ad flumū iacul̄t̄ cō-

fitos: fugiētes ad mē-

nia / sudibularijs p̄ue-

tos. In illo etiā cōfli-

cū seon occisus est:

g **I**lsq̄ iebōch et

fi. āmō. q. d. totā trā-

cepit: h̄ n̄ filios āmon:

Et q̄ poss̄ aliq̄ q̄re-

re q̄re specialiter fiat mētio de filiis āmon potius q̄ de alijs:

ip̄e subiūgit rōnē: b **Q**ui fort̄ t̄c. q. d. terra eoz fort̄

erat et munita. Nota q̄ arnō et iebōch ciuitates sunt: quaz al-

tera sez arnō ē initū regni seon: altera. i. iebōch finis. Pr̄in-

cipalior ciuitas illi⁹ regni ē eſebon. Et dicit Joseph⁹. B regnū

inter tria flumina situz / quasi naturam insulē habens / et valde

opulentum. Fluīt arnus a meridie: et iebōch a septentrione:

de q̄ Beni. xxxv. Et descendit in iordanē: et Jordani fluit ab

occidente. **T**ulit ergo. Blo. Aug. Hic possedit israel

ciuitates amorręo: quas bello supauit: quia non eas anathe-

matizauit. Si enim anathematicasset: possidere non posset.

Iurbs eſebon. Dixerat moyles q̄ israel tulit ciuitates

amorręo: et habitauit i eis: inter quas p̄ncipalior̄ fuit eſebō:

h̄ quoniam eſebon p̄us fuerat moabitarū: determinat h̄ moy-

les quō eam habuerit seon rex amorręo: Ad cuius eviden-

tiam: Motandū q̄ totā terrā illaz prius possedit rex amonsta-
rū. Secūdo obtinuit eam rex moabitarū in bello. Terzio rex
amorręo incendit eſebon: et alias ciuitates v̄sq̄ ad arnon: et
postea redificauit et possedit: De qua destructione et redifi-
catione: histriones: quos Origen. vocat enigmatistas: quia
pabolice loquebantur

fecerūt canthenam in

laudē seon regi amor-

reorū: que incipit ibi:

Venite in eſebon t̄c.

Quarto obtinuit ea is-

rael. **I**n prouer-

bio: id est in cantile-

na: que incipit hic:

m **V**enite in eſe-

bon: Et ē sensus: La-

pta et succensa est eſe-

bon et alie ciuitates.

Venite t̄c. ad cōburē

dā eam: et postea sc̄:

n **E**dificetur et cō-

stru. ciuitas seon:

i. eſebon et sit ciuitas

seon: q̄ prius erat mo-

ab. o **I**gnis egrē

sus est: id est seon q̄

si ignis de eſebon ad

alias ciuitates combu-

rendas. p **D**e op-

rido se. supple egrē

sa est: id est ip̄e seon et

exercitus eius q̄ si hā-

ma. q **A**rnon: ciuit-

atē sc̄. r **E**xcel-

sorū arnō: sc̄ oppi-

dorū que pertinet ad

arnon. s **D**opu-

le chamos: qui sc̄ili-

cet colis chamos / sc̄

moabitarū idolum.

t **D**edit: dñs sc̄. et

mutat p̄sona. q. d. p.

pter idolū q̄d adorāt

vt dñs / dati sunt in fu-

gam et captiuitatem a

dño / cuius voluntate

hoc factū est. u **G**um

ip̄o ſorū: supple

moabitarū. x **L**ai-

fi: ip̄i moabitē fugi-

tes seo: v̄l capiū v̄

cti. y **H**abitauit

itaq̄. h̄ic hātē can-

lena. z **C**iculos:

id est villulas ad iacer-

pertinentes. a **E**lerteritq̄ se: trāseūtes fluuiū tabōch.

b **O**g rex h̄. Ad istū regē nō misit moyles nūcios sic fece-

rat ad regē edō / et ad regē amorręo. ḡ q̄re: Forte iō qr̄ p̄su-

mebat q̄ faceret sic alij. v̄l Ōrig. Ad og regē basā legatos

mittere dedignan̄t / petere ab eo vt trāscat q̄ terrā ei⁹: h̄ sc̄ fa-

tim cū eo pugnat / supant eu⁹. Vel forte qr̄ exierat h̄ eos ad

pugnādū. c **T**erra ll. Hac terra nō fuit de terra pmissio-

nis: q̄d patet: qr̄ moyles hāc itrauit. Hāc terrā habuerit rubē

et gad: et dimidia trib⁹ m̄nasse: vt dī. j. xxvij.

d **R**ofectiq̄ calstrame. **E**xpo. Ca. XXII

p **D**uas māſiones p̄terit hic moyles. **R**iceſimana

em̄ fuit dibongad: de q̄ supra dictū ē. De hac p̄fecti

fūt in helmon deblathaim / q̄ fuit q̄dragesima: inde ad mōtes

abarim / q̄ fuit māſio q̄dragesimāpīna: inde ad cāpēstria mo-

ab / q̄ fuit q̄dragesimāsecūda māſio / vltia. e **G**lidēs au-

Libri

Gē balach filius sephor: qui tunc regnabat in moab: qui fecerant filium israel amorem: tunc erat: et ascitos seniores madiani qui prius et amici eius erant: consiluit quid opus factum esset: et consilio eorum misit ad balaam filium beor hariolum: ut veniret et malediceret populo israel. Audierat enim quod benedictus erat cui benedicebat: et maledicere. Audierat etiam quod israel non vincerebat arcum et gladium: sed oboe fusa ad dextera: pro visus est eis comodum: et opones eorum etiam erat crato dimicare. **C**etera de hariolathesi balaam et prophetia et praeceptu ad balach: plana sunt. **S**ed obiectum: Dicit enim quod iste balach tunc erat rex moabitum: quod videlicet falsum: Dicitur est enim supra quod rex amorreorum terrae moabitae obtinuit bello. Ad hunc dicte Aug. quod rex amorreorum non tota terra moabitum obtinuit: sed parte: et in reliqua parte regnabat balach.

a **N**atus madian: non et essent subiugati ei sed vicini et amici eius. **b** **S**olet bos: et ita factum est. Bos enim capit herba ore: et israel oponit vicit moabitum. **c** **E**t pote rex in moab: id est in parte moab: alia parte absulerat se: vel forte moab: sed subiugatus secon regi amorreorum. **d** **O**pere ruit suum per multitudine. **e** **N**oui enim quod he. Glo. Origen. Non credo eum scire quod obfuscatus benedixisset balaam benedicti erant: sed adulandi gratia hec dicere: ut arte eius extollatur. promptio et sibi ficeret. Ars enim magna nescit benvincere nec demones. Scit benvincere isaac et iacob: et omnes sancti: impiorum nullus benedicere novit. **f** **S**eniores moab et maiores: Quia commune periculum imminebat moabitum et madianitum: ideo communis filio quenire voluerunt: et remedium adhibere. Et admiratur Origen. Non enim potest habebat balaam vel arte verborum ad benedicendum: Nullus enim obtemperat mago. **g** **P**recium in manib: id est munera ferabant quibus volebat conducere balaam ad diuinandum. Septuaginta dicit: Habentes diuinationes: id est precium diuinationis. Alius habet diuinaculum in artibus. et instrumenta diuinandi: que humana curiositas composuit. **h** **M**ibi dixerit dominus. Domine se prophetam mentebat: licet in sacrificando consuleret demones. **A**tel forte de monem qui sibi loquebatur vocavit dominum. **i** **E**lenit de. Glo. Non de virtute in somnis hoc factum sit: quisque nocte factum esse constet. Postea enim dicit scriptura: Exurgens balaam et. Nota quod hic iterum admiratur Origen. quare voluit deus ita quenire balaam ante quod vocaret demones ad nocendum populo suo: Nonne convocatis demonibus: et paratis ad nocendum de posset eri

Numeri

pere propter suum: Et dicit Origen. multa sibi occurserunt que dici possent: Hoc unum tamen dicit dominus hoc intuitu hoc fecisse: quia demonibus data est potestas in hoc seculo ad exercendis bonos et puniendos malos: et hanc potestate sibi dataz scient viros ad diem iudicij. Unde dominus consilium fuit: nec omnino auferre: nec violenter demonum posse obuiare: quia conqueri possent se ante tempus damnari. Unde et Matt. viii. dicit: Quid nobis et tibi isti sciunt de: vesti huic ante tempus torquere nos: Et quanto magis abbreviat tempus suum: tanto crudelior est. Unde Apocalypsis. c. 13. q. Et etiam: quia descendit ad vos diabolus habens iras magnam: sciens quia modicum tempus habet. **T**unc Origen. Ideo diabolus non amouit a principibus seculi: quia opera eius necessaria sunt ad perfectionem eorum qui coronandii sunt. In de Job. j. b. Non tibi potestate omnium que habebat: sed ipsi non contingas. **k** **L**qua. 144 benedictus est. Unde est quod noe noluit maledicere chama filio suo: qui deriserat eum: quia benedictus fuit a domino in exitu de arca: sed maledixit chanaan filio chama. **l** **E**t nobiliores: ut eorum reverentia moueretur balaam. In quo nota est quod diabolus similiter multos decipit per potentes et nobiles. **m** **A**tel minus loquar: In hoc bis dividitur: in cupiditas propagationis intus erat in corde: quod pater per quod seget. **n** **O**bleceretur et. **o** **S**ecundum Aug. Se victus in cupiditate monstrauit balaam: ubi sibi loquitur deum de hac re voluit: de quod eius nouerat voluntatem. Dominus autem videns cupiditatem eius: et in illa deuictum: quod misit eum ire. **p** **R**ursus respondet dominus. Glo. Molesmus est deo balaam qui et ipso extorquet permitti sibi ut eat maledicere filium israel et inuocet demones ad quem iam venerat deus. **q** **S**i te vocare venerunt. Glo. Edit deus cupiditatem dimituit eum in desiderio cordis sui. **r** **S**urge et va. Permissio est non imperium: ut patet per Interlineum. pronotata. Hic ponit Origen. Glo. ubi ostendit quod nomen quod equivalet huic nomini deus vel dominus: non soli deo sed angelo vel homini aliud diuinum habenti conuenit. Unde dubitari potest an deus vel angelus locutus fuerit balaam. Tamen in hebreo diversimode scribitur deus. Quando enim per vero deo sumus: sub certo litterarius signo scribitur: quod apud hebreos tetragramaton dicitur. Quod vero communibus litteris scribitur: incertum est an de vero deo: an de quolibet alio dicatur. Item querit Origen. Cus de primo phibuerit balaam ire: et multis modis insinuauerit

se nō velle q̄ iret: quare postea p̄misit ire: Solutio. Dñs non approbavit voluntatē vel intentionem balaam/propter hoc prohibuit: sed quia sciebat inde aliquā utilitatem securaz/ ideo permisit. **a** Cernens asina. Glo. Magus dēmo/ nes vidēs/asina angelū:nō q̄ sit digna videre sicut nec loqui: sed vt confutet balaā.

Unde mutus animal

arguit, p̄phētē demē

tiam. **b** Euaginā

to gladio: quasi vo

lens interficere q̄ mu

tauerat, p̄positū: t̄ ca

p̄tus cupiditate p̄mis

sorū disponebat quō

malediceret p̄plo dei:

licet dñs p̄hibuisset.

Josephus videt vel

le q̄ dñs iratus/quasi

ironice dixerat ei: va

de cū eis: Qd̄ q̄ non

intellexit balaā: obſt̄

it ei angelus/p̄mo in

agro vbi nulla clausi

ra erat. Sc̄do inf̄ ma

cierias q̄b̄ vinee clau

debant. **c** Ibat p̄

agrū. Glo. Qui erat

extra materias vine

arum. **d** Junxit

se parieti. Glo. Id ē

macerię illius vineę:

i qua nō erat angel⁹:

q̄n̄ alia pte erat in

sulc vinearę: Iux se

pn̄magna. **d** Leci

dit. Glo. Quia l̄sa fi

uit retro / in partē nō

declinavit: quia nō ab

altera pte terrebat: h̄

in media via in angu

sto erat angelus.

e Aperuitq̄ dñs

og. Glo. vi arguatur

per eas balaā: t̄ mutę

pecudis voce p̄fute q̄

diu in p̄ videbas t̄ sapi

ens. **f** Locuta e:

id est angelus p̄ asinā

locutus ē: t̄ nō asina :

Sicut em̄ diabol⁹ lo

catus est per serpentē

et nō serpens locut⁹ ē:

sic angelus p̄ asinā lo

cū ē: t̄ nō asina. Mō

em̄ potentia loquendi

habuit asina: Tñ nul

lū miraculum fuit ibi:

sicut nec in serpētē se

ducētē eū. Tamē di

cū quidaq̄ asina ad

ips⁹ habuit potētiā lo

quēdī: t̄ locuta ē p̄pē

t̄ miraculoſe. **g** Ia

tertio. Primo p̄cul/

sit in agro. Secundo inter sulcos t̄ macerias. Tertio inter ma

cerias i angusto loco. **b** Respođit balaā. Aug. Nihil

mirabilius q̄ nō est territus balaā ad voce asinę. Solutio.

Assuetus erat monstris: t̄ ideo taz̄ secure respođit. Ite Glo.

Miris tanta cupiditate plenus ferebas/ vt nec tanti mōstri

miraculo terret: t̄ responderit quasi ad hominē loquens:cū

ta asina sua p̄fect⁹ est cū eis. Et iratus est deus: Stetitq̄ angelus dñi in via cōtra ba/ laam qui sedebat asinę: t̄ du/ os pueros habebat secū. Cer/ a nēns asina angelū stantez in/ b via euaginato gladio auer/ c̄tit se de itinere t̄ ibat p̄ agrū. Quā cum verberaret balaā/ et vellat ad semitā reducere: stetit angelus i angustijs du/ arum maceriarū quibus vi/ neę cingebant. Quē videns/ asina uinxit se parieti: t̄ attri/ uit sedentis pedē. At ille ite/ rum verberabat eam: t̄ nibi/ lominus angelus ad locum angustijs trāsiēs vbi nec ad/ dexterā nec ad sinistrā pote/ rat deuari/ obus stetit. Cūq̄/ vidisset asina stantē angeluz/ cēcidit sub pedibus seden/ tis. Qui iratus/ v̄hemētius/ cēdebat fuste latera ei⁹. Apē/ ruitq̄ domin⁹ os asinę: et lo/ cuta est: Quid feci tibi: Cur/ s percups me ecce iam tertio: t̄/ Respondit balaā: Quia cō/ meruisti/ t̄ illusisti mihi: Ut/ ianam haberem gladium vt te/ percuterē. Dixit asina: Nō/ ne animal tuū sum: cui semp/ sedere consuesti v̄sq̄ in p̄/ sentem diem: Dic quid simi/ le vñq̄ fecerim tibi: At ille/ ait: Nūq̄. Drōtin⁹ aperuit/ dñs ocl̄os balaā: t̄ vidit an/ gelū stātez in via euaginatu/ gladiū i manu tenētē: adora/ uitq̄ euz pron⁹ in terrā. Cui/ angelus: Cur inquit tertio v̄/ beras asinā tuā: Ego veni vt/ aduersarer tibi: quia p̄eruer/ sa est via tua/ nubiq̄ contraria. Et nūsi asina declinasset/ de via/ dans locum resistētū/

XXIII

deus non asinę animā in naturaz rationalem vertisset: sed qđ/ illi placuerat ex illa sonare fecisset/ ad illius ȳesaniā cohibēdā: illud forte p̄figurans / quia stulta mundi elegit deus / vt confunderet sapientes pro spiritali t̄ vero israel. **i** Drō/ tinus aperuit: id est illuminauit: vt angelū posset videre:

Uel forte cum angel⁹/ in forma humana ap/ pareret/ tenebant oculi eius ne euz videret: sed dominus aperu/ it oculos eius.

k Peruersa ē via/ tua: quia cupiditas ē/ causa vie. **l** Et

nūc si displicet. Displicebat quidem/ sed tñ ire p̄mittit pro/ pter bonū quod inde/ securus erat/ sicilicet prophetia incarnati/ onis t̄ instruc̄ō gen/ tum. **m** Ade. Permissio est / nō im/ perium. **n** Mis/ quod deus posu/ erit. O rigeñ. Lauda/ bilis ostendit bala/ am cum verbum dei/ i ore eius ponitur: cū/ spiritus dei sit sup eū/ cum de christo p̄phe/ tat: cum iudeis t̄ gen/ tibus de aduentu chri/ sti mysteria futura p̄/ nunciat: cum pro ma/ ledictionibus benedi/ cit: t̄ nomen israel su/ per visibilem gloriam mysticis extollit elo/ quis. Culpabilis ē/ cum edificat aras: vi/ ctimas iponit demo/ nijs/ t̄ apparatu magi/ co diuina cōlulta pos/ cit. **o** Misit ad/ balaam. Dupliciter/ p̄t legi: Misit mu/ nera ad balaam / et/ ad principes qui cum eo: id ē cū balaā erāt. Uel mel⁹: Misit ba/ lach munera ad bala/ am: t̄ misit etiam p̄n/ cipes ad eundē vt ac/ ceptabiliora cēnt mu/ nera.

p XXIII. Ane autē factō duxit/ in eū ad excelsa baal: et/ intuitus est extremaz/ p̄tem populi. Dixit balaā/ ad balach: Edifica mihi b̄ se/ p̄tem aras/ t̄ para totidēitu/ los/ eiusdēq̄ numeri arietes. Cūq̄/ fecisset iuxta sermones/ p̄ balaā: imp̄suerūt simul v̄tu/ lū t̄ arietem supē aram. Di/ xitq̄ balaam ad balac: Sta/ paulisper iuxta holocaustū/ tuū donec vadām/ si forte oc/ currat mihi dominus: et qđ/ cūq̄ iperauerit loquar tibi. Cūq̄/ abijsset velocit̄: occur/ rit ei de⁹: Locutusq̄ ē ad eū/ balaā: Septem inquit aras/ ērexi/ t̄ imposui vitulū t̄ arie/ tem desuper. Dominus aut̄

q XXIII. Ane autēz/ in factō tc.

r Impo/ fuerunt: balaaz t̄ ba/ lach. **s** Super/ aram: in monte phas/ ga: vnde extremaz p̄/

tem populi tantum intueri poterant: Aberant autem ab exercitu israelis sexaginta stadijs. **t** Si forte occurrat. A/ confusio hominū separabat se vt solitarius dñi respōsum au/ diret. Thren. iiij. v. Sedebit solitarius t̄ tacebit: quia leuauit/ se super se. Osee. iiij. c. Adducam eam in solitudinez t̄ loquar/ ad cor eius. **u** Ad eū: id est balaā ad deum. **v** Erexī:

Libri

Ist est erigi feci. **a** In ore eius. s. balaā: licet malus esset et causa cupiditatis venisset illuc. Spiritus enim sanctus aliquando pro malis loquitur bona. Unde et de saule dicit. j. Regl. xix. o Factus est spūs domini super eum: et ambulabat ingrediens et pphatabat: Et de caipha Ioh. xi. g. dicit: Hoc autem a semetipso non dixit: sed cum esset protulit animi illius prophetavit. Quippe: quia spiritus ubi vult spirat Ioh. iii. a. b. Et hec loqueris: que sequuntur. **c** Assum ptag p. i. incepta narratio sua sive ratione. Parabola vero est rerum genere dissimilata comparatio. d. De aram. Glo. Septrua gita de mesopotamia quod fluminibus babylonis abliuit. Ubi: Sup flumina babylonis illic sedim et fleuimus dum recordaremur son. e. Lui non male dixit deus. **S**z alii cui puras maledicunt deo: Ad sperare dicit: Gen. iii. c. Maledic tu in obib bestiis fr. Et ad adam ibide: Maledicta terra in opere tuo. Et ad cain Gen. iii. b. Maledicenteris super terram tecum. Et Matth. xv. d. Discedite a me maledicti in igne eternum. Cōtra: Dicit Aps R. o. xij. c. Benedicte et nolite maledicere: Vide qd ipse deus faciat quod ab hominibus non vult fieri: quod tamen exemplum ratione hoibus ponit. Solutio. Deus cum maledicere meritum designat cui maledicere: et sentientiam punit: ut potest quem non fallit: neque

170. 136.

B

5. 22. 5.

a posuit verbū in ore eius: et ait: **b** Reuertere ad balach: et hec loqueris. Reuersus inuenit stantem balach iuxta holocaustum suum: et omnes principes moabitum assumptaque parabolam sua dixit: Domine arius adduxit me balach rex moabitum de montibus orientis. Ueni inquit et maledic iacob: ppera et detestare israel. Quoniam male dicā: cum non male dixit deus. Quia ratio de detester quod do minum non detestat: Domine sumis silicibus videbo eum: et de colibus considerabo illum. Nodipulus solus habitabit et iter gentes non reputabitur. Quis dividitur numerare possit puluerez iacob: et nosse numerum stirpis israel: **M**ordacia alia mea morte iusterum: et si sunt nouissima mea horum similia. Dicitque balach ad balaam: Quid est hoc quod agis: Ut malediceris inimici meis vocauit te: et tu ecō trario benedicis eis: Cui ille respondit: Num aliud possuz loqui nisi quod iusterit dominus? Dicit ergo balach: Ueni mecum in alterum locum: unde parte israel videas: et totum videre non poteris: neque per talia: neque peccatis: neque peccatis affectus: Hoc autem hec non scit. Itē hoc phibet maledicere: ne aliquis zelo vindicetur faciat quod deberet facere amore iusticie. Nec inuit Glo. Origēn. **D**e summis si. Ad litzas duxerat eum ad locum excelsum ipse balach ut melius posset videre populum domini ad maledicendum: Uel amphibologica est locutio. Et est sensus: Videbo eum de summis silicibus: id est in eminenti positu et sublimatu: Et est prophetia de exaltatione populi iudaici. Ubi hic incipiuntur proba quod dominus posuit in ore suo. **s. P**opolus sol. Ad litterā populus iudaicus a ceteris gentibus separatus est victus/ vestitus/ cultus: Et hoc est: habitabit solus inter gentes. Ubi: solus habitabit inter gentes: et non reputabitur: et singularis erit per obib et innuerabilis. **b** Puluerem iacob. q. d. Sic puluis terre non poterit numerari per multitudinem: sic nec populus istius. **t** Asoriam alia mea tecum. I. ad similitudinem eorum. i. sic iusti moriuntur: sic moriar ego. Ubi istoz. i. vt iusti morientur: sic moriar ego. Uel prophetice dicitur hoc: licet ignoraris. Sic enim postea accidit quod hebrei occiderunt eum: vt dicit Glo. illa: De se prophetare tecum. Uel est prophetia de magis: vt dicit Interlin. **k** Flat nouissimum: id est moriturus similis illis efficiatur. **l** Lui ille respondit. Glo. Lui verbū in ore posuit deus. **m** Dicit ergo balach. Putat eum pterritus israelis multitudine: et ideo non ausus maledicere: et mutationem loci sibi prodeste. s. putat. **n** Sta balach. Querit Origēn. cum stante inuenisset: quare

Numeri

dicit ista: Quia stare in idolatria cadere est: et ideo statim sic dicit ut sit fide. Ad litterā autem dicit ista: id est non recede a loco. **o** Quasi hoc: Quia omnis homo mendax. **p** Nec ut filii ps. iii. hominis. Glo. Qui virtus impediens ne verum sit quod loquitur. et Ps. iii. **q** Ut mutetur. Glo. Durabilis virtus humanæ fragilitatis. **r** Locutus est. q. d. uno: quia dixit et facta sunt. Mota Ps. 14. lach. iij. b. Ego dixi et non mutor. j. Regl. xv. f. dicit samuel fatus: Porro triumphator in Israel non peer: nec penititudo flectetur: Non enim est sicut homo ut agat penititiam. Contra: Ben. vi. b. Penitet me fecisse homo. Itē j. Regl. xv. c. Idem. xviii. a. Si egreditur penitentia ges illa a manu suo: agat et ego penitentia super malo quod cogitauit ut faceret ei. **A**d h. dicit Grego. quod dominus mutauit sententiam non consilium. Sententia mutata: qui facit aliquid quod verba videantur sonare: consilium non mutata: id est diuinam conscientiam eternam est. Abi: q. dicit deo non mutari: non penitentia immobilitas diuinæ conscientie notata: ubi de penitentia sententia mutatio designata. Origēn. obijēt Glo. de prophetia iuste super nimis. **s** Adductus: a deo ad benedicendum: q. vero posuit in ore suo: nihilominus adducitur est a rege et clangor victorie regis in illo: **D**omine eduxit eum de egypto: cui fortitudo similis est rhinocerotis. Non est augurium. Benedicit: id est bona vel vera dicit. **t** Benedictionem prophibere non valeo: Non enim potest nisi velit verbū dei humana lingua couertere. **v** **R**ecidit idolum in iacob. Alia translatio habet: Non erit labo: in iacob: neque videbit dolor: in israel: vt dicit Origēn. Future vita star de nūcia: quod sine labore et dolore est in iacob: id est in bonis. Forte in malis erat. Interlin. ponit differentiam inter idolum et simulacrum. Idolum enim est imago nullius rei existentis representativa. Ubi j. Cor. viii. a. Scimus quod nihil est idolum in mundo. Simulacrum est imago alicuius rei representativa. **x** **E**t clangor. Ideo dicit quod dominus pugnat pro eis. **y** **D**omine eduxit eum de egypto sicut gloria unicornis est ei. Et dicit impletum hoc tam in carnali quam spirituali israel. Carnalis enim israel de egypto terrena educitur est: Et spiritualis de humani egypto et potestate tenebrarum. Et est sensus: Gloria christi quod eduxit israel de egypto: et sicut gloria unicornis est ei. Sicut enim rhinoceros unum cornu tantum habet: unum et unicornis dominus: sicut christus unum regnum: quod per cornu significatur. Unde Daniel. viii. e. Cornu grande quod erat inter oculos: ipse est rex per ipsum. Uel cuiusque fortitudo ei similis est rhinoceroris: quod unitas et uniformitas facit populum forte contra demones. Unde ecclesia propter concordiam unitatem dicitur terribilis ut castroy acies ordinata. **L**ant. vi. a. **z** Augurium in iacob. Augurium est diuinatio in garitu auii. Diuinatio autem

eius: et crescat regnum eius: Deus deduxit eum ex egypto: si-
cuit gloria unicornis et. Gog ponit hic propter sua: no
pro gente illa quod dicit gog. Dicit enim quod de noe fuerunt gog et ma
gog: que sunt gentes remotissime: sed tamen in fine venient cum
antichristo. Est ergo sensus: Exaltabitur gog: id est super tecta re
gnū eius: id est christi: et crescat: Exalta
tur quidem in pfectione
virtutis: crescat in mul
titudine personarum.

a Deuorabunt ge
tes: adiungit populo
israel in auxiliu. Tel ipi
filii israel deuorabunt
gentes: qui sunt hostes il
lius: id est israel. Alia
lia habet: Edet gen
tes inimicorum suorum: et
crassitudines illos me
dullabit. **b** Sa
gittis: Septuaginta
habet: Et iaculsi suis
sagittabunt inimicum.
Christus enim verbis
suis vincit diabolos: et
omnes tradicentes
superat et confringit.
Ois enim qui peccat:
inimicus eius est duus
peccat. Si autem verbis
dei perficiatur: peccata sua
agnoscuntur compungitur
ad penitentiam converteri:
iaculus eius deinceps.

C

3.22.b.

c Accubans: id est
israel requiesceret in ter
ra sua: expulsis hosti
bus: et non erit quod exten
reat. Tel: Accubans:
scilicet christus cum in cruce
positus principatus et
potestates triumpfauit. Christus est leo in pfectis: catulus leonis in
pauli. **d** Qui benedixerit: More propheticō apostrophat
quertens sermonē ad populū. Blo. Origeni. Ego puto quod non
solum maledicit christum: quod sermonē aduersus eum profert maledictū:
sed etiam quod sub nomine christiani male agit: turpiter viuit: et inho
nestis verbis vel factis nomine eius facit blasphemari. Ro. ii. 14.
Nomē dei propositis blasphemat inter gentes. Esa. lii. b. Iug
iter tora die nomine meum blasphemat: Sic non solum benedicit deum:
quod sermonib⁹ solis: sed acribus: vita et moribus facit nomine dei
benedicti. **e** Copiosus: id est pernix adiunxit: quod est signum
magni doloris. **f** Sed dominus priuauit. Blo. Ostendit dominus
quod etiam balach intellexit: non iam demonum ministerio decipi
balach: sed dei virtute ad meliora transferri. **g** Non potero
exire: id est non potero immurare voluntatem domini: neque sacri
ficiis aut muneribus efficere: ut dispositio eius mutetur. **h** Sa
ciat: ut scilicet formosas mulieres mitteret ad filios israel: quarum
amore alliceretur ad idolatriam: sed hic non habemus scriptum. De his
consilio dicit Apoc. ii. d. Habet adversus te paucā: habes
enim illuc tenetē doctrinam balaam: quod docebat balach mittere
scandalum coram filiis israel: scilicet edere de sacrificio idolorum et for
nicari. **i** Extremo tempore: recessus mei scilicet. **k** Sumpta
igitur parabola. Hic ictipit quarta prophetia balach: in qua
manifeste de incarnatione christi prophetat. **l** Dixit balaam:
Non ait: Hec dicit dominus: sicut est mos prophetarum. in **m** Oculi
carnis: sed revelatus oculus mentis: ut dicit littera hebreorum.
n Auditor: non factor. Iacob. i. d. Estote factores verbi et
non auditores tantum. Ro. ii. b. Non enim auditores legis iusti sunt
apud deum: sed factores legis iustificabunt. **o** Qui nouit
doctrinam. Origeni. ponit hanc litteram: Quo scit scientiam excel

si quod balach docuit ut mitteret scandali coram filiis israel: ut man
ducarent immolata: et fornicarentur. Ab hac littera sumptus io
hannes auctoritate illa: quam prediximus: Apoc. ii. d. **p** Ca
des: in somnum scilicet: vel ad terram per curuā intētione. quod Ap
tos habet oculos: angelico ministerio futura cognoscens.

r Videbo euos: scilicet
christū in posteri: quod
magi viderunt eum.

s Non modo: quod ma
gnū ipsi a balaam visus
ad christū: **t** Orient
stella: Non est hic sen
sus historicus: nisi pro
pheticus tamen de chris
to: id est christus ex iu
deis secundum carnem.

v Cōsurgit vir
ga: id est maria ex is
rael. Esa. xi. a. Egredie
t virga de radice
esse. Tel christus dicit
et stella et rega. Stella
a stadio: quod suos stare
facit: Et quod illuminat

omnē hominem venien
tē in hunc mundum. Tel
la sex radios habet quod
bus irradiat noctē: et

percutiet dices moab: vasta
bit omnes filios seth: et erit

idumqua possesso eius. Her
editas seipsum cedet inimicū suis:

israel vero fortiter ageret. De
iacob erit qui dominet: et per
dat reliquias ciuitatē. Cūque

vidisset amalech: assumens
probolam: ait: Principium gen
tiū amalech: cuius extremus p

erit: Et quod illuminat

omnē hominem venien
tē in hunc mundum. Tel
la sex radios habet quod
bus irradiat noctē: et

percutiet dices salomonis: i. ad christū. Virga autem de
christo: quod flagellat non credentes. Huius. i. c. Quid tu videbis
remia: Virga vigilante ego video. Et nos Reges eos in rega p
ferrea: i. flexibili nimis: vel adulatioibus: vel munib⁹: vel vi
tis: vel timore: et horro. **x** Ducebam. Sic continua: Virga:
id est christus: prorsus ex israel. Nascebat ex iudeis: et percutierat duces
moab. i. deinceps vel vitia in moab: quod hoies ducunt ad punit
onē. **y** Filios seth. i. totū genus humani: quod quod carnale est
in hominibus pateret: et malos pateret. De seth enim fuit torus genus humani:
quod oes filii cain in diluvio pierunt: et abel sine filiis mortuus fuit.

z Possessio eius. i. oes gentes fuerunt ei. **a** Hereditas sciri:
Edo et seipsum eadem hereditas sicut. Et et sibi: edo et seipsum hereditas christi. Tel ad
litteram impletum fuit in dāuid quod idumquos sibi tributarios fecit.

b Reliquias eius. Reliquiae salutis fieri. Tel ad litteram intelligitur da

uid quod expulit hebreos de hierosolymis. Reg. v. a. Et. i. Paral. Ro. 9. 14.
xi. b. **c** Lūcū vi. Quia quod dicunt huius de amalech punit intelligi de

destructio amalechitay facta a saule. i. Reg. xv. b. Sed huius

sideret quod de amalech esse principium gentium: quod non est rex. Amalech

enim fuit filius heliphas principium gentium esau: a quo fuerunt amalechites.

Sed propterea quod amalech fuit principium gentium pugnatum. s. Propterea illi

venientes aegyptio: ut legi Exo. xvii. c. Et de amalech principium

gentium pugnatum: quod principium pugnauit in israel post exitus de egypto.

d Extremus p. Hoc impletum est per paulum. i. Reg. xv.

a Tidit q̄z cinesi: *Iste est populū q̄ fuit de cinoeo filio le-*
tro q̄ duxit q̄ desertū filios isrl: vt legis Numeri. x. d. Qui di-
git saul: Discede de medio amalech et nō p̄cutiā te: q̄ fecisti
misericordiā in israel. i. Reg. xv. b. Ilos cineos expulerū si
bij isrl de tra p̄missiōis licet in tutissimis loc̄ habitarēt. Hāc
expulsionē pp̄phetat

hic balaā.

b *Ro-*
bustū q̄dē ē. Hoc
dīc: quia difficil erat
accesus ad loca eoz.

c *Q̄ diu poteris.*

q. d. no diu poteris p̄
manere. Līs/pāt fuit
saul: t de illo forte in-
telligi debet: q̄ dīc h̄
de stirpe cin. d. As-
sur em. Hic pp̄phe-
tat balaā q̄ assyriā va-
starēt terrā filioz isra-
el: q̄ ipletū fuit sub-
osee ultimo rege is-
rael: t reglatphalasar
rege assyrioz ipante
et alijs regib̄ postea
iiij. Reg. xvij.

e *Heu quis r̄c.*

Hec est p̄clusio pro-
p̄b̄tie balaam. q. d.

Heu mibi: n̄ videbo

q̄ ista fient: Sed q̄s

est t̄ felix q̄ videat sentiat intelligat: t̄ credat ista. Hinc ē q̄d

dicit dñs discipulis Matth. xij. c. Beati oculi vestri qui avi-

dent: t aures vestre q̄ audīt: Amē q̄ppē dico vobis: q̄ mul-

ti pp̄hetet et iusti cupierūt videre q̄ videtis t̄ nō viderunt: et

audire q̄ audit: t̄ nō audierūt.

f *Clement in trieribus.*

Tnies sūt naues tres ordies remoy habetes. Et pp̄phetat

bic balaā ad litterā de romanis: q̄ post aduentū christi subie-

cerūt sibi assyrios et hebreos: et fere totū mundū: t ad extre-

mū iſi romani peribūt. Ad litterā ergo monarchiā romano-

rū p̄dixit hic: et in fine tēporū eo rūndē destructionē. Joseph

dicit balaaz pp̄hetasse q̄ tot̄ orbis adhuc furorū esset iudeo-

rū t̄ habitaculū eternū. Uel p̄ italiā que ē versus occidentež

respectu hierusalē significat finis mūdi quādo christ⁹ om̄ia

regna mūdi sibi subiugabit t̄ suis: q̄ t̄ in tpe antichristi ī pte

supabunt: q̄ multi credēt in antichristū. Hūc sensū dicit illa

Blo. Uide r̄c. g. Ad extremū. Blo. Cū vires suas effu-

derint sc̄i romani. b. Ad locū suū. s. co. p̄misserat balaā

se datur p̄siliū balach in recessu suo: q̄lītē posset filios isrl su-

perare: vt sc̄i mitteret ad eos formosas mulieres de moab: q̄

alliceret eos ad amore eoz: t̄ eis allectis simularēt se recessu-

tas nisi idolis imolare: et sic deū offendērēt: q̄ offenso possēt

sugari. T̄ q̄ balaā p̄siliū dederit ī discessu suo: nō legis hic:

sed potuit ē q̄ secreto locū ē balaā ad balach: t̄ tūc dedit ei

b̄ p̄siliū: q̄d coniūci s̄t et s̄bis iohānis Apoc. ii. d. vbi dicit:

Habeo aduersū te pauca: Habes em illic tenētes doctrinam

balaā q̄ docebat balach mittere scādalū corā filijs isrl: edere

sc̄i o sacrificio idolorū t̄ fornicari. Epo. La. XXV

D *Orabat r̄c. Septuaginta habet: applicuit isra-*

el in sethūm. Nec ē māsio līs p̄ capistrū moab: q̄ fuit

vna māsio: Et h̄ p̄seq̄t moyses q̄d fecerit isrl post re-

cessū balaā. Fornicat⁹ ē em cū filiab⁹ moab. b. Tlocare-

tūt: Postq̄ alleixerāt eos ad amore suū. i. Initiatuſq̄

ē beel. i. isrl p̄secat⁹ ē beelphego: sc̄i idolo mādianitar⁹: q̄d

ḡeci p̄iāpū vocat: latini idolū tētinginis. Phego: nomē est

idoli: beel idē ē q̄d de⁹. Uli sc̄i ē: beelphego. i. de⁹ dicit phe-

go. Orig. L̄osecat⁹ ē h̄. i. mīsteriū idoli: q̄d ap̄d mādianitas

sc̄ipue a mulierib⁹ colit: Et ē sp̄es turpitudinis: sc̄i sc̄ptū vir-

teps̄ q̄ t̄ quis sit v̄l cuius formē: forte ne auditorē polluat. Cū ḡ

multē sint turpitudinis sp̄es: vna beelphego: dī. Ois ḡ q̄ tur-

pe aliqd cōmittit in aliq̄ turpitudinis specie: beelphego: cōse-

crat. m. **Tolle cūctos prin. i. duces tribuū: q̄s suspendi**
pc̄pit. Forte q̄ nō coripuerāt subditos, vel principes dicit
auctores idolatrię. Unde statim sequitur: Dixit moyses r̄c.
Alia trāslatio habet: Tolle p̄ncipes: t̄ ostēta eos dño p̄tra so-
lem: et auferet ira a iaduersionis dñi ab israel. Et dicit Aug⁹:

q̄ idē est ostētare dño
cōtra solē: q̄d crucifigī

palaz in exemplū. Un-

grēcus habet: paradī-

gnaticon: id ē ad ex-

emplāt. Paradigma

em exemplū dī. Aqui

la dixit: sursū configē:

Synach⁹ dixit: suspe-

de. Et q̄rit Aug⁹: vt p̄

ceptū dñi de suspen-

sione ducū fuerit adi-

pletū aut nō. Si non:

mirat q̄d impune cō-

tēptū est mandatū do-

mini. Si sic: mirat q̄

re scriptura tacuit. Pre-

terea: si factū ē t̄ tac-

tū: cur ex eo q̄ phine,

es trāfixit adulteros;

dicit scriptura domi-

nū placatū fuisse: cum

transfixis duobus fue-

rit placatus: Dixerat

em dñs: Suspede p̄n

cipes ut auferat furoz meus ab israel. Ad hoc dicit Aug⁹: q̄

dñ moyses iussisset vñquēq̄ interficere p̄imū suū/ idol̄ cō-

securat⁹: accidit illud factū phinees: t̄ sic ira dei placata fuit.

Uli nō fuit opus postea crucifigī p̄ncipes. Mora Blo. O

gen. Popul⁹ peccat: et p̄ncipes ostētan̄ p̄tra solē: ad exami-

nandū ut arguant a luce. Hō em t̄m p̄ suis arguitur delict⁹.

Pro populo em cogunt p̄ncipes reddere rationē: ne forte nō

docuerint: nō monuerint: nec sollicite arguerint eos qui p̄mū

peccauerūt: ne contagio dispergeretur in populos. In ipsos

enī puertek ira dei et cessabit a populo. Hōc si cogitarēt ho-

mines: p̄ncipatus nō ambirēt: Sufficit cuīq; p̄ peccat̄, p̄p̄ri

is argui: et reddere rōnē. Quid necesse ē: p̄ p̄tēs p̄pli ostēta-

ri contra solem: ante quez nihil potest abscondi: nihil obscura-

ri: Item alia Blo. Origēn. dicit: Fortassis referuntur hēc ad

angelos. Venient enim ad iudicium nobiscum: et stabūt ante

solem iusticiē: ne forte aliquid cause ex iōpis fuerit q̄d deliqui-

mū: ne forte minus operis expenditure: vt nos a peccatis re-

uocarent. Unde Apoc. ii. d. Habeo aliquid aduersum te: q̄

habes ibi tenentes doctrinam balaam r̄c. Illud dicit Blo.

Me mireris si angeli ventant cum hominibus ad iudicium.

Ipsē enim dominus ad iudicū veniet cum p̄ncipib⁹ po-

puli sui. O stentātū ergo p̄ncipes: t̄ si in illis culpa est: de-

sinit ira dei a populo. Debemus ergo magis solliciti esse: sci-

entes q̄ non solū p̄ actibus nostris stabūnus ante tribunal

domini: sed et angeli tanq̄ p̄ncipes et duces nostri. Unde:

Obedite p̄positis vestris: Ipsē enī perūgilant tanq̄ ra-

tionē reddituri p̄ animabus vestris. n. Cōtra solem: Heb. 13. c.

quem nihil later: palam sc̄licet vt omnibus sunt in exemplū.

o. Et ecce vñ⁹ de filiis israel: Vocauerat moyses duo-

decim p̄ncipes tribuū: vt eorum consilio suspenderent au-

ctores sceleris: et dum essent in consilio: quidam israelita co-

ram omnibus intravit ad quandā mādianitidē: Quod videns

phinees filius eleācari sacerdotis: securus est eoz: et confodit

eos simul: et sic cessauit quaſſatio: id est strages populi: et tra-

vomini contra populum: Et hoc est q̄d dicit: Et ecce vñ⁹ r̄c.

Lamē Joseph⁹ dicit q̄ cambri p̄nceps in tribu syneō dux-

erat filia cuiusdam porētī mādianitap̄ q̄ dicebat coobi. Iste q̄

bz̄ vñore subētē in q̄da solennitate nō unolauit deo cū alijs

vndecim ducib⁹: q̄obrēz cū moyses ecclesiā p̄gregasset: et eos

culparet; ille corā oib⁹ p̄fess⁹ ē se alienigenā duxisse t̄ idola co-

Libri

Aumeri

luisse: nec legib^o moysi se obnoxii esse: et discedes coram oī tur-
ba: q̄ fleuit aī fores tabernaculi: intravit tabernaculū vxor:
Et surgens phinees ingress^o post eū iuenit eos coeūtes: et cō-
fodit eos gladio in locis genitalib^o. a **E**t occisi r̄c. Forte
a dñō p̄ plágā aliquā p̄cedentē: q̄ tūc cessauit. Joseph^o videt
velle q̄ plurimi iuue-
nes celo phinees accē-
si: multa milia ip̄li p̄-
casserūt. b **S**em-
piternū. vñ Eccī.
xlv. d. Phinees filius
eleazarī tertii^o in glā
ē/imitādo eū in timo-
re dñi et stare in reue-
rētia gētis / in bonita-
te et alacritate aīq̄ sue
placuit deo isrl: ideo
statuit illi testamentū
pac̄l: et p̄ncipē sacerdot̄
gēl sue fecit ut sit illi et
semini et sacerdotij di-
gnitas in eternum.

anitē vidēte moysē et oī turbā
filiorū israel: q̄ flebāt aī fores
tabernaculi. Qd cū vidisset
phinees filiū eleazarī/filiū aa-
ron sacerdotū surrexit d̄ me-
dio mīlititudinis: et arrepto pu-
glione ingressus ē post virū is-
raelitē i lupanar et pfodit am-
bos simul: virū scz et mulierē
in loci genitalib^o. Cessauitq;
a plaga a filiis isrl: et occisi sūt
vigintiqtū milia hominū.
Dirigit dñs ad mortē. Vbi

1. Machab. 2. c pitemu. En Ecc.
2. q. 7. c. nos si xlv. d. Phinees filius
in fi. eleacari tertio in gl'ia
enuntiada eñu in tumo

23.q.4.c.Q e'imirado eu in mundo
christus. et.q. re dñi e' stare in reue/
fi. c. legitur. et retia gētis / in bonita
e. occidit. te e' alacritate aię suę

placuit deo isrl: ideo
statuit illi testamentum

Cor. 10. b. *Itatū illi tenetū est
pacē: et p̄ncipē sacerdotōrum
genit⁹ sue fecit ut sit illi et
semini eius sacerdotij dignitas in
eternū.*

De cognatiōe.
Hoc satl pionat opī
nōi Josephi supra di
cte. d. **H**percute
eos. Hoc factū ē po
stea cū moyses misit
exercitū ⁊ pcessu ma
1. Eccj. 45. d. dīātas. i. xxxi. Et ita
1. Mabab. 2. f. qd h̄ pcpip̄ iſerī ad

1. Machab. 2. f qd h pcpit iferi ad
iplet. Ul forte statim
ad ipleuerunt filij isrl
pceptu dñi / et interfec-
erunt mulieres qm ve-
nerat ad seducendū po-
pulu. s h uic opiniōt
obuiat illud quod dñ:
Percutite eos et n eas.

B Decepere; qd p
mo alleterunt eos ad
amore suū: deinde ca
ptos amore suo traxe
rūt ad idolatriā. Hoc
autē p̄cipue fec̄ coobi
ḡ pulchra et nobilis

31. b. erat: et id est ipsa specia
liet sit metio. et dicitur quod per
ipsam et per prophetam deinceps
prophetatus fuit iste. sed propheta
gorum: sive beelphegorum.
Sororem suam. illorum madiani-
tarum: quae de illis erat.

Expo. Ca. XXVI.

A b. **O**ltz sc.
Supra pmo ca.
fecerat dñs nūe
s.i.a rati oēs ad p̄liādū ido
Exo.30.b. neos a tr. ānovsca ad

anite videte moyse et omnes turbati filiorum israel: quod sicut flos ari fores tabernaculi. Quod cum vidisset phinees filius eleazar filius aaron sacerdotis surrexit de medio multitudinis et arrepto pugione ingressus est post virum israelitum in lupanar et profudit ambos simul: virum scilicet mulierem in locis genitalibus. Cessauitque plaga a filiis israel: et occisi sunt viginti quatuor milia hominum. Dixitque dominus ad moysem: Prohibe nees filius eleazar filius aaron sacerdotis auertit iram meam a filiis israel: quod zelo meo commotus est contra eos ut non ipse deleret filios israel in zelo meo. Idcirco loquens ad eum: Ecce domini pacem federis mei et erit tibi ipsi et semini eius pactum sacerdotum semper in eis: quod zelatus est per deum suum: et expiavit scelus filiorum israel. Erat autem nomen viri israelitae qui occisus est cum madianitide quambrum filius salumi dux de cognatione et tribu symeonis. Porro mulier madianita quae pater imperfecta est vocabatur coqueta filia super principis nobilissimi madianitarum. Locutus est deus ad moysem dicens: Hostes vos sentiat madiani te et percute eos: quod et ipsi hosti liter egerunt contra vos: et deinceps pere insidiis per idolum phlegorum et coqueta filia dux madianam sororem suam quam percussa est in die plage per sacrilegio phlegorum. **XXXVI.**

Postq; nōxioꝝ lāguis
effulꝝ ē: dixit dñs ad
moysen et eleaçarū fi-
liū aarō sacerdotē: Mūerate
oēm sumā filiorū isrl̄ a virgin-
ti annis et suprā p domos et
cognatiōes suas cūctos qui
p̄fit ad bella pcedere. Locu-
ti sūt itaq; moyses et eleaçar
sacerdos in cāpestrib⁹ moab
sup iordanē ptra hiericho ad
eos q̄ erāt a viginti ānis et su-
pra sicut dñs imparat. qruꝝ

cessimo anno et supra: et oes qui in exitu de Egypto infra vicesimū annū fuerūt p̄stituti et mō vicesimū attigerāt: et inueniēt sūt sex cēta milia et mille septingenti et triginta: inter quos nullus eorum fuit qui fuerāt sup̄lū numerati: p̄ter caleph et ioseph. Levitū etiam numerati sunt a mense uno et supra: et inuenientur vigintitria milia centena.

iste ē nūer^o. Ruben p̄moge-
nu^o isrl: Hui^o fili^o enoch / a q̄
familia enochitaz: et phallu/
a quo familia phalluitaruz et
esroni / a q̄ fāilia esromitarū:
et charmi / a q̄ familia charmi-
tarū. Hę sūt familię d̄ stirpe
rubē: q̄rū nūer^o iuēnt^o ē q̄dra
gitatria milia et septingētu tri-
gita. Filii phallu heliab: hu-
ius filij namuhel et dathān et
abiron. Iſtu sūt dathā et abi-
ron p̄ncipes ppli q̄ surrēxerūt
atra moysē et aarō in seditiōe
chore qñ aduersū dñm rebel-
lauerūt: et apieſ fra os suū/
dēuorauit chore morientibus
plurimis qñ combusſit ignis
ducētos qñq̄ginta viros. Et
factū est grāde miraculum ut
chore peute filij illi^o nō piret.
Filij symeo p̄ cognatiōes su-
as/namuhel ab h̄ familia na-
muhelitarū: et iamin/ab h̄ fa-
milia iaminitaz:iachin/ab h̄ fa-
milia iachinitaz:care/ab h̄ fa-
milia zareitarū: saul/ab h̄ fa-
milia saulitaz. Hę sūt fami-
lie de stirpe symeo: q̄z oīnis
nūer^o fuit vigintiduo milia du-
ceti. Filii gad p̄ cognatiōes
suas: sephon/ab h̄ familia se-
phonitaz: aggai/ab h̄ familia
aggita^z: suni/ab h̄ fāilia suni-
ta^z: oçni/ab h̄ fāilia oçnitaz:
her/ab h̄ familia heritaz: ba-
rod/ab h̄ familia baroditaz:
arihel/ab h̄ familia arihelita-
rū. Iſte sūt familię gad: q̄ru^z
ois nūerus fuit q̄draginta mi-
lia/q̄ngenti: Filii iuda/her et
onan/q̄ ambo mortui sunt in-
tra chanaan. Fuerūtq̄ filij
iuda p̄ cognatiōes suas: selā/
a q̄ familia selaitaz: phares/
a q̄ familia pharesitaz: care/
a q̄ familla careitaz. Morro
filii phares: esrō/a q̄ familia
esromitaz: et amul/ a q̄ fāilia
amulitaz. Iſte sūt familię iu-
da/q̄z oīis nūer^o fuit septuagī-
ta milia quingenti. Filii is-

a **Seraginta**
 q̄. mi. ccc. Sup
 fuerit. lxx. mi. cccc.
 b **Seragita** mi
 lia. d. Sup. lxx.
 mi. cccc. c **Qui**
 agitaduo mil.
 dcc. s. xxxv. mi.
 cc. d **Lingita**
 duo mi. d. s. xl.
 mi. d. e **Qua**
 dragintāqz
 mi. dc. s. xxxv.
 mi. cccc. f **Ser**
 agintaqtuor
 mi. cccc. s. lexi.
 mi. dcc. g **Qui**
 agintatia mi.
 cccc. s. d. milia /
 mille quingenti.
 h **Quadragin**
 taquiqz milia
 cccc. s. lxx. milia
 cccc. i **Sercēta**
 mi. xc. Sūma lu
 perius fuit. dc. tria
 milia. d. l. k **Co**
 cabulo: n. i. ho
 minū p̄p̄ris noī
 bus vocatorum.
 l **Plurib⁹ ma**
 r. Glo. s. vt nu
 merosior trib⁹ ma
 iorā spacia tr̄e sor
 tia: q̄ minor autē
 fuerit hoīz nūero/
 mōre. Sz quō B
 potuit fieri: Gōr
 eā tribub⁹ diuisit
 vt dī h. Jac⁹ autē
 sonū incert⁹ ē: et
 in p̄tū sepe cadit.
 q̄ potuit ē: et pau
 ciores mōre p̄tē
 tr̄e haberēt: et plu
 res mōre. Solu
 tio. Terra p̄s fu
 it eq̄ diuina: et po
 stea fīm sortes dī
 tributa tribub⁹.
 Et qd̄ dī h q̄ plu
 rib⁹ mōre p̄tē da
 bis. istelligēt̄ n. d.
 tribub⁹: nō d. famili
 is. s. de domib⁹.
 Terra em̄ eq̄ diu
 sa: q̄ sortes ē eq̄lit
 tribub⁹ data: et po
 stea q̄libet trib⁹ for
 te p̄tē equales de
 dit familiis. Famili
 ie vero fīm nūerū
 capiū domib⁹ di
 uisēt terrā maiori
 domui. i. q̄ plu
 ra capita habebat
 dabat mōre par
 tem: et minori mōre:
 et hoc ē plu
 ribus mōre: da
 bis. r. Q̄ autē di

char p̄ cognatiōes suas: thola:
 a q̄ familia tholaitaz: phua: a q̄ fa
 milia phuatarū: laſub: a q̄ fa
 milia laſubitaz: semirā: a q̄ fami
 lia semiramitaz. Hę sūt cognati
 oes isachar: q̄z nūer⁹ fuit sex
 agitaqtuor milia trecētor⁹. Filij
 cabulon p̄ cognatiōes suas: sa
 red: a q̄ familia sareditaz: helo:
 a q̄ familia helonitarū: alel: a q̄ fa
 milia alelitaz. Hę sūt cognati
 oes cabulon: q̄rū numer⁹ fuit
 sexagita milia q̄ngētor⁹. Filij io
 seph p̄ cognatiōes suas manasse
 et ephraim. De manasse ort⁹ est
 machir: a q̄ familia machiritaz.
 Machir genuit galaad: a q̄ fa
 milia galaaditaz. Galaad ha
 buit filios hiecher: a q̄ familia hieče
 ritaz: et helech: a q̄ familia helechi
 taz: et asrihel: a q̄ familia asrihe
 litaruž: et sechem: a q̄ familia se
 chemitaz: et semida: a q̄ familia
 semeditaz: et epher: a q̄ familia
 epheritaz. Fuit autē epher pat̄
 salphaat: q̄ filios nō habebat s
 tñ filias: q̄z ista sūt noia: maala
 et noa et eglā et melcha et thersa.
 Hę sūt familię manasse: et nū
 rus eaz̄ q̄nq̄guntāduo milia se
 ptungētor⁹. Filij autē ephraim p̄
 cognatiōes suas fuerūt hi: Gu
 thala: a q̄ familia suthalitaz: be
 cher: a q̄ familia becheritaz: te
 hen: a quo familia tehenitaruz.
 Noero filius suthala fuit be
 ran: a quo familia heranitaruz.
 Hę sūt cognatiōes filioz ephra
 im: q̄z nūer⁹ fuit trigintāduo mi
 lia q̄ngētor⁹. isti sūt filij ioseph p̄
 familias suas. Filij bejamin i
 cognatiōib⁹ suis: bale: a q̄ fami
 lia baleitaruz: ačbel: a q̄ familia
 ažbelitaz: ačbirām: a q̄ familia
 ačbiramitaz: supham: a q̄ fami
 lia suphamitaz: vpham: a q̄ fami
 lia vphamitaz. Filij bale/he
 red et noeman. De hered famili
 a hereditaz: de noeman famili
 a noemitaruz. Hi sūt filij ben
 iamini p̄ cognatiōes suas: q̄z nu
 mer⁹ fuit q̄drāguntāqz milia
 sexētor⁹. Filij dā p̄ cognatiōes
 suas: subā: a q̄ familia subam
 tarū. Hę sūt cognatiōes dan p̄
 familias suas. Dēs fuere suba
 mitē: q̄z nūer⁹ erat sexagitaqt
 tuor milia q̄drigētor⁹. Filij aser
 p̄ cognatiōes suas: iemna: a q̄

familia iemna: iessui: a q̄ fa
 milia iessuitaz: brie: a q̄ familia
 brietaz. Filij brie: haber: a q̄ fa
 milia haberitaz: et melchiel: a q̄ fa
 milia melchielitaz. Nomē at
 filiē aser fuit sara. Hę cognati
 oes filioz aser: et nūer⁹ eoz fuit
 q̄nq̄gintātria milia q̄dringenti.
 Filij neptalim p̄ cognatiōes su
 as: iessihel: a q̄ familia iessiheli
 taz: guni: a q̄ familia gunitarū:
 ieler: a q̄ familia ieleritaz: sellē:
 a q̄ familia sellemitaz. Hę sunt
 cognatiōes filioz neptalim p̄ fa
 milias suas: q̄z nūer⁹ q̄drāgita
 q̄nq̄ milia q̄drigētor⁹. Ista ē sū
 ma filioz isrl̄ q̄ recēsiti sūt sexē
 ta milia: et mille septingēta trigin
 ta. Locutisqz ē dñis ad moylen
 dicēs: Istis diuideſ fra iux tu
 me p̄ocabulop̄ in possēsioes
 suas. Plurib⁹ mōre p̄tē dāb,
 et pauciorib⁹ mōre: singulis si
 cut nūc recēsiti sūt tradēf pos
 sessio: ita dūtaxat vt sors terraz
 tribub⁹ diuidat et familijs.
 Quicqd̄ sorte p̄tigerit h̄ v̄l plū
 res accipiāt v̄l pauciores. H̄ic
 p̄ quodq̄ ē nūer⁹ filioz leui p̄ fami
 lias suas: Gerson: a q̄ familia
 gersonitaruz: caath: a q̄ familia
 caathitaruz: merari: a q̄ familia
 meraritaz. Hę sūt familię leui:
 Familia lobni: familia hebrōi:
 familia mooli: familia musi: fa
 milia chorū. Atvo caath genuit
 amirā: q̄ habuit vrore iochabēth
 filiū leui: q̄ nata ē ei in egypto.
 Hęc genuit viro suo amirā fili
 os aarō et moyse et mariā sororē
 eoz. De aarō orti sūt nadab et
 abiu et eleazar et ithamar. Quo
 rū nadab et abiu mortui sūt cu
 obtulissēt ignē alienū corā dño.
 Fuerūtqz oēs q̄ nūerati sunt vi
 gititria milia generi masculini
 abvno mēse et supra: q̄ nō sūt re
 cēsiti inf filios israel: nec eis cū
 ceteri data ē possēsio. H̄ic ē nu
 mer⁹ filioz israel: q̄ desēpti sūt a
 moyse et eleazar sacerdote i cā
 pestrib⁹ moab supra iordanē cō
 tra biericho: int quod̄ null⁹ fuit
 eoz q̄ ante nūerati sūt a moyse
 et aarō i deserto sinai. Prēdixere
 rat em̄ dñis q̄ dēs morerent in
 solitudine. Nullusqz remansit
 ex eis nisi caleb filius iephone:
 et iosue filius nun.

cit Glo. vt nūero
 sior tribus maiora
 spacia tr̄e sortiat: sic exponit. i. sorte
 distribuat domi
 bus: vt sc̄s maior
 domus maiorē p̄
 tez habeat. Unde
 in Glo. subiungit:
 Que autē mōr su
 erit hominū nū
 ro/mōre. m. Di
 uidat: id est diui
 sōz distribuat et as
 signet. n. **Mil**
 reg. i. maior trib⁹
 vel maior familia.
 o **Pauciores**:
 id ē minor trib⁹ v̄l
 familia. Om̄s tr̄
 bus eq̄les p̄tes ha
 buerunt: et oēs fa
 milię similiter: sed
 nō dom⁹: uno ma
 ior maiores et mi
 nor minorē.
 p. **Hic q̄z xc.**
 Mūeras: alijs tri
 bub⁹ a viginti an
 nis et supra: nume
 rat moyles tribuz
 leuitica abvno mē
 se et supra. q. **A**
 milia chorū. De
 q̄ filio leui: vel de
 q̄b⁹ fuerint iste fa
 milię: nō assignat
 hic: neq̄ supra in
 alijs nūeratiōe for
 te d̄ oib⁹ domib⁹
 erāt. Et q̄ poten
 tiōres erāt iste fa
 milię: repetunt h.
 r. **Filiām leui.**
 Ergo iochabēth
 fuit soroz chaath: Exo. 6.6.
 q̄ amita āraz: quō
 ḡ habuit eā in vro
 rē: Solutio. Mō
 dū lex fuerat pro
 mulgata. s. Et
 abiu mōr. Levi
 nici. x. a. t. **In**
 ter q̄s null⁹. In
 telligendū ē hoc d̄
 alijs tribub⁹ a le
 uitica. De leuitis
 em̄ qui fuerūt nu
 merati remāserūt
 multi infantes: qui
 terrā p̄missiōis i
 traueit: Sz d̄ alijs
 tribub⁹ om̄nes
 qui numerati fue
 runt: mortui sunt
 in deserto p̄tē
 caleph et iosue.
 v. **Qui an nūe.**
 sūt: capitlo p̄mo.
 x. **Oēs mo**
 a viginti annis et s. s.

Cesserunt autē rē. **Expo.** **Ca.** **XXVII.**
Sicut supra pīno et modo dictū est q̄ tñ mares pīce/
pīt dñs numerari: et eis terrā diuidi/inter q̄s salphaat
numeratus sine filijs mortuus ē: relinques q̄nq̄ filias: Que
videntes nomē patris oīno extingendū/misi portionē in ter
ra recipient: Accesserūt ad moysen et eleaçarū
querētes possessiones

A
s. 26. d. inter cognatos suos:
i. 36. a. Quarū causaz retulit
moyses ad dñm: q̄ re
spōdit: Rē iustum po
stulant filiē salphaad:
et statuit hāc legē: Si
hō mortu⁹ fuerit abs
q̄ filio/ad filiā transi
bit hereditas: q̄ si nec
filiā habuerit trāsibit
ad patruos. **b** **S**ū
līg. **O**rigen. Quinq̄
filie salphaat signifi
cat quaq̄ sensus corpo
ris/q̄bus opus om̄e ī
corpe compleat. Item
sunt quinq̄ talenta: de
q̄bus **D**ath. **xv. b.**

B
c **P**ater nř. Dī q̄
fuerit ille q̄ interfec
tūt ex mandato dñi:
q̄ colligebat ligna in
sabbato:supra. **xv. d.**

d **S**anctū lege p
petua. i. firmū et iuso
labile. **e** **D**ixit

quoq̄ dñs: q̄ du
bitauerat moyses de
potētia dñi ad aq̄s cō
tradictōis/dictū ē ei a
dño/q̄ nequaq̄ intra
turus eset in terrā p
missionis. Tulerūt vt
videret q̄lis eēt terra/
quaz intrare propter
peccatū suū phibet:
iubet ascendere ī mō
tē vnde totā terrā con
tēplari posset: Hō tñ
credimus q̄ totā vide
rit/sed magnā p̄tē. Et
si totā vīdit/miraculū
fuit: sicut legīt de be
ato antonio: q̄ vīdit to
tū mūdū plenū laq̄is:
et dixit: q̄s hos laque
os p̄t euadere: Et rī
sum est et: sola humili
tas. **f** **S**ic uuit
frater tuus: Supra
xx. d. in monte hor.
g **I**n deserto sin:
Sup. xx. **h** **S**an
ctificare. i. sāctū on
dere. **i** **I**n cades: Sup. xx. **k** **P**rovideat rē. **H**ic
notat moyses q̄ ecclasiastice dignitates nō debet hereditatis
tenore ad posteros deuenire/sed dei electione. **U**ni **I**nterlin.
dicit. Nota: nō eligit filios: nō nepotes: nec rogat vt cōstituā
tur duces: iudicio dei electionē seruauit. **l** **S**piritus dei:
vt dñi. s. spirituānce. **m** **H**artē glorię tuę. i. grāz tuā
ei cōmunicabo: sed nō tantam dabo/quantam tibi: ideo dicit
p̄tē. **n** **A**udiāt: id ē ei obediāt. **o** **P**ro hoc si quid:

id est p̄tōsue. **p** **A**d verbū eius: id ē eleaçari. **q** Fr
quentia: id est multitudine. **Expo.** **Ca.** **XXVIII.**

r **I**xit q̄z dñs. Moyses moriturus accepit man
datū a dño vt ad instructionē iōsue / que sibi substitu
erat domin⁹ ostenderet/ tā iōsue q̄ populo / que et

quāta et q̄lia offerri de
beāt in septē p̄cipuis
festiuitatib⁹: id ē i lab
bato/neomenia/pba
se/pentecoste/festo m
bap/festo/p̄ptianōs/
scenophegia/de q̄bus
pleniū dictū ē supra
Leuit. xxiij. propter
qd hic breuit p̄trans
mus. Prīus aut agit
d̄ iugi sacrificio: quod
nūq̄ intermittebat: et
siebat de publico sum
ptu: Mane offerebat
agnus annicul⁹ in ho
locaustū cū libaniēis
suis: et tota die crea
bat in odorē suāē dō
mio: Quo ipso ita
per altare holocaustū
sacerdos cū prunis et
thymiamate lot⁹ ita
bat tabnacim: et cōpo
nebat prunis cū thy
miamate sup altare i
censi: et hoc dicebatur
consumatio sacrificij:
et tūc extinguebat q̄
tuoz de septē lucemis
candelabri. In vespe
re sīt ponebatur aliū
agnus sup altare holo
caustū et intrā sacer
dos tabnaculū cū pri
nis et thymiamate po
nebat sup altare incen
si/sicut fecerat māe: et
tūc accēdebat omnes
lucernas: et sic tota no
cte erat super altare
odor suavis dñs. Isla
criticū vespītū gra
ti⁹ dicebat dñs: q̄ p̄t
guior agn⁹ offerebat i
vespere. Et q̄ morte
dñi faciā in vespe figu
rabat. Unde dicit ec
clesia: Dirigat oratio
mea sicut incensum in
cōspectu tuo: elevatio
manū meārū sacrif
cū vespītū. Quidaz
d̄cunt hos duos ag
nos tradīt de sūptu sa
cerdotū: **S**; **J**oseph⁹
dicit d̄ publico sūptu.

s **O**blationē meā. Quare dicat meā et nō vīaz: determi
nat Interlin. dices: Oia q̄ offerim⁹/ dei sūt: nihil ḡ ei dām⁹/
h̄ reddim⁹. **t** **I**mmaculatos: corpe: nō vellere. **v** **S**ē
piternū. **H**oc dīc: q̄ sine tñmio p̄cipit: vt rōne significat
vespītū. **H**ic p̄seq̄t. **O**rigen. septē festiuitates sīn ordīnē quē
p̄dixim⁹. et pīmo oīdit mystice qd sit festū idēficiēs celebraz:
Hec ē inqt veteri et nouo testamētū iugit itētū eē. Et adiun
git: Qui peccat et agit dies peccati nō potest agere dei festū

et offerre indeficiens sacrificium. Qui vero indesinenter custodit iusticiam et abstinet a peccato, continetur offert sacrificium. a **Da-**

n: in lege et prophetis attendentes dicitur. b **Ad ves-**

perum. Glo. in euangelica doctrina: scilicet quae in vespera

mundi saluatoris ostendit aduentum. c **Martem ephiph-**

supple pleni. d **Die**

a **aut sabbati.** Prio-

iter festa agit de sabbato

c **dices** quid offerri

debeat illi. Et expo-

nit Origenes. qd sit ce-

lebrare sabbatum in via:

scilicet cessare a mun-

danis opibus. postea

doceat quod seruat in pa-

tria: qd nihil aliud est in

si quod omnis miseria tunc

cessabit: ubi deus erit

omnia in omnibus: ple-

nitudo lucis rationabilis.

B **e** **Duos agnos.**

Interlin. **Duos ag-**

nos anniculos offert

qui simplicitate men-

tis et innocentia opis

deo exhibet. f **Du-**

as decimas: Cum

quilibet agno unam

decimam. Glo. Hoc of-

fert qui spirituali gra-

tia repletus / scientiaz

dum testametoꝝ docē-

te sp̄sacto ꝑbis et ex-

emplis docet auditio-

res suos: nō p̄ tali lu-

cro: sed p̄ vite eternę

p̄mio. g **In calen-**

dis. Hoc agit de secū-

do festo: id est de neo-

menia. Est autem neo-

menia inuatio lunę.

Neos enī nouū: et me-

ne luna sonat. Iudei-

em i legitimis suis lu-

nationes, p̄ mēsib⁹ ha-

bent: et dies nouę lunę

neomeniā vocat: et ca-

lendas legales. Et est

hēc dies ferialis apō-

eos. b **Et tres de-**

cimas. Forte tres i-

tegre decimam de trib⁹

ephi dabant p̄ singu-

los vitulos. Vel forte

de vno ephī p̄s tol-

lebat decima p̄s: et ite-

rū nouę p̄tes relique

decimabat: et iteꝝ re-

liquiꝝ tertio decima-

bak: et sic tres decime

vniꝝ ephī: maior: mi-

nor: minia: qd dabat, p

vitulo. Itē nota: tres

decimali variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

mebat mensura libamini. i **Et decimam decimam: id est**

ephī: que ē decima pars chorii: ut legitur Ezech. xlvi. b. Vel

decia decie: ephī decimabat. Et hēc decia decimam qd sat mo-

dica ē dabat, p̄ agno fin qdā. Ut decima decimam i. decima/

decimam variabili cū

vitulo: duas cū arietē: vnaꝝ cū agno: qd vitulus erat trimus:

aries bimus: agnus anniculos: et ita iuxta eratis mensuraz su-

Expo. L. a. XXIX.

A d **E**nsis
Dicitiam sep-
tēmbris q̄ fere
moyses de festiuita
tib⁹ septēbris q̄ fere
tor⁹ festiuus ē. Pri
ma die erat festū clā
gori siue tubarū: in
q̄ comb⁹ pecunis
clāgebāt in mēoriā
liberatōis isaac arie
te p ipo oblato. Et
nota q̄ illa die erat
duplex festū: scz ne/
omenia ⁊ festū clan
gori. Itē nota dū q̄
hec dies solebat di/
ci festū c̄recox: quia
tūc accēdebant c̄re
os. scz a moderiū iu
deis trāslati sūt c̄/
rei ad decimū diem
eiusdē mēlis: q̄ ē p
mortuis. b. **L**a/
lendarū i. neome/
nie. **C**ū sacrif
cūs suis: id ē liba/
mēis. d. **H**olo/
caustū sem. i. w/
ge. e. **D**ecima
q̄z di. Hic agit de
sextō festo. i. ppitia
tiōis: qz illa die re/
dit moyses de mō/
te ad pp̄lm̄ referens
dūm̄ placatū sup of
fensa vituli p̄statilis.
Exod. xxv. Item
dicebat dies afflicti
onis: qz ieiunabant
hoies ⁊ iumenta: et
etnā pueri septēnes
a vespa vsḡ ad ves/
perā p mēoria mor/
tuorū. Itē dicebat
dies expiatiōis: qz
eadē die sanguine vi/
tulę expiabat tabna
ciuum ⁊ altare: ⁊ fie
bat cinis ex ea ad ex/
piationē ūmūdoꝝ p
totū annū: vt dictū
ē s. xix. b. et Lxvii.
xxvi. f. **E**t in sa
crificijs eoz: id ē
libamuiꝝ. g. **D**e
cimā deci. **E**xpo
nevi supra. xxvii. d
b. **Q**uintadecia
vero d. Hic agit
de septimo festo. i. d
sc̄enophegia que sic
dī. h̄rio tabnaclo/
rū. in h̄ festo p septē
dies p̄tinuos habi/
tabat filij isrl̄b ym
braculis in mēoriā
q̄dragita ānoꝝ qb⁹
in deserto fuerūt b

9

C. **XXIX.**
Ensis etiā septimiū pma
dies venerabilis et san-
cta erit vob. O mē op⁹
seruile nō facietis in ea: qz dies
clangeris est et tubaz. Offeret
tisqz holocaustū in odore sua-
uissimū dñō: vitulū de armē-
to vnum/arietez vnum/agnos
anniculos imaculatos septē et
in sacrificijs eoz simile oleo cō
sperse tres decimas p singulos
vitulos: duas decimas p arie-
tē/vnā decimā p agnū/ q simul
sunt agni septē et hircū p pctō q
offeret in expiationem pp̄li pter
et holocaustū calendarū cūm fa-
d crificijs suis: et holocaustū
sempiternū cū libationib⁹ soli-
tis: Eisdē ceremonijs offeretis
i odore suauiissimū incēsū dñō.
Decimā quoqz dies mēsis hu-
ius septimiū erit vob sancta at-
qz venerabilis: et affligetl aias
vras. O mē opus seruile nō fa-
ciel i ea: Offeretisqz holocau-
stū dñō i odore suauiissimū/ vi-
tulū d armēto vnu/arietē vnu:
agnos anniculos imaculatos
septē et in sacrificijs eoz simile
oleo pspse tres decimas p sin-
gulos vitulos: duas decimas
p arietē: decimaz decime p ag-
nos singulos: q sunt simul agni
septē et hircū p pctō: absqz his
q offeri p delicto solēt i expiati-
onē et holocaustū sépitnū i sa-
crificio et libamib⁹ eoz. Quia
decima vō die mēsis septimiū q
vob facta erit: atqz venerabil-
oē op⁹ huile nō faciel i ea: s ce-
lebrabitl solēnitatē dñō septez
dieb⁹. Offeretisqz holocaustū
i odore suauiissimū dñō vitulos
d armēto tredecim: arietes du-
os/agnos anniculos imacula-
tos q tuordecim: in libamētis
eoꝝ simile oleo pspse tres deci-
mas p vitulos singulos: q sunt
simil vituli tredecim: et duas de-
cimas arieti vno. i. simul arieti
bus duob⁹: et decimā decimē ag-
nis singul: q sunt simul agni q
tuordecim: et hircū p pctō: absqz
holocausto sempitino et sacri-
ficio et libamine ei⁹. In die alte-
ro offeretl vitulos de armēto
duodeci: arietes duos: agnos

āniculos īmaculatos q̄ttuordecī:
sacrificiaq̄z t libamina singulorū
p vitulos t arietes t agnos rite ce-
lebrabitis: t hircuz p pctō absq̄z
holocausto sempiterno sacrificio
q̄z t libamine ei⁹. De tertio offere-
tis vitulos vndeūm: arietes du-
os: agnos āniculos īmaculatos
q̄ttuordecī: sacrificiaq̄z t libami-
na singulorū p vitulos t arietes/
t agnos rite celebrabitis: t hircū
p pctō/absq̄z holocausto sempit-
ero sacrificioq̄z t libamine ei⁹. Die
quarto offeretis vitulos decē: arie-
tes duos: agnos āniculos īmacu-
latos q̄ttuordecī/ sacrificiaq̄z eoz
t libamina singulorū p vitulos et
arietes t agnos rite celebrabitis/
t hircū p pctō absq̄z holocausto
sempiterno sacrificioq̄z ei⁹ t liba-
mine. Die quinto offeretis vitulos
nouē: arietes duos: agnos anni-
culos īmaculatos q̄ttuordecim:
sacrificiaq̄z t libamina singulorū
p vitulos t arietes/ et agnos rite
celebrabit: t hircū p pctō absq̄z
holocausto sempiterno: sacrificio
q̄z eius t libamine. Die sexto of-
feret vitulos octo: arietes duos:
agnos anniculos īmaculatos
quattuordecim: sacrificiaq̄z et li-
bamina singulorum per vitulos
t arietes t agnos rite celebra-
bitis: et hircum pro peccato absq̄z
holocausto sép̄tno / sacrificioq̄z
eius et libamine. Die septimo of-
feretis vitulos septem: et arietes
duos: agnos anniculos īmacu-
latos quattuordecim sacrificiaq̄z
et libamina singulorum per vitu-
los t arietes t agnos rite celebra-
bitis: et hircuz pro peccato absq̄z
holocausto sempiterno sacrificio
q̄z eius et libamine. Die octaua
qui est celeberrimus om̄e opus
seruile non faciet / offerentes ho-
locaustum in odorez suauissimū
dño: vituli vnū: arietē vnū: ag-
nos āniculos īmaculatos septē:
sacrificiaq̄z ei⁹ t libamine singulorū
p vitulos et arietes et agnos rite
celebrabit: t hircū p pctō absq̄z
holocausto sempiterno sacrificio
q̄z eius t libamine. Hęc offertis
dño in solēnitatib⁹ vris / ter vo-
ta t oblationes spontaneas in ho-
locausto / in sacrificio / in libamie/
t in hostijs pacificis.

A Arrauitqz moyses. **Expo.** **Ca.** XXX
Hoc agit de votis mulierum et eorum retractioe; primo faci-
ens talem distinctionem: Vir auctoritate habet votum
di et potestate explendi votum: mulier vero non semper habet po-
testate explendi votum suum. Et sicut dicit Origenes, intelligendus
est hoc de votis quae sunt aduersus animas: id est
adversus animas: id est de votis ab
stinentiis et huiusmodi
quae caro affligitur.

Certum est enim quod in vo-
to continentie non priu-
dica mulieris: sed in al-
terutrius mutuum iurame-
tu est dominium corpo-
ris. **Vñ.** i. **Cori.** vii.
a. Mulier sui corpo-
ris praeceps non habet: **h**
vir: Similitus et vir po-
testate sui corporis non
habet sed mulier. Itē
si puerilla adhuc in do-
mo patris familias vo-
tu fecerit: si pater eius
scies votum tacuerit vel
cesserit: teneat puerilla
voto: et rea si non im-
pleuerit votum. Si autem
pater tradiderit ab/
soluta est puerilla avoto.

B Itē si puerilla sub viro
vouerit: viro statim
tradicere: absoluta est
puerilla: Si at vir tacu-
erit scies vel cesserit:
teneat voto puerilla: et
est rea si non impleuerit.
Sed quid si primo ta-
cuerit vir sciens: et po-
stea tradicatur: Extūc
absoluta puerilla: nec te-
neat voto: nec est rea si
non impleuerit: sed rea
est vir contradicendo.

Ite Aug. dicit: Si
puerilla sub patre votum
fecerit: et pater cesserit: si postea nubat puerilla: vir quod cito scit
votum potest retractare si vult: Nec peccat mulier non soluedo quod
vouerat sed propter conscientiam voto ei. **i.** Imparatus. s. dñs dñs votum
facendis et soluedis. **b** Si quis viror. De voto absti-
nentie agit hic: ut pater in Glo. illa Aug. Non hoc ad oem iu-
ratione pertinet: sed ad eas rbi quod vouerat alicuius rei abstinentia quod
licebat vti per legem: sed per votum ipse sibi efficit non licere. **c** Quid
promisit: liceat scilicet. **d** Implebit: si potest absque prudi-
cio alterius. Vir enim si vouerit conscientiam implere non potest vo-
tum suum sine iudicio: quare non tenet illo voto. **e** Mulier.
Dicunt quidam quod moyses agit h. de votis et de iuramentis: et isti sic
legunt litteram: Mulier si quippiam vouerit et si se costrin-
gerit iuramento et. Alij dicunt quod agit de votis iuramento fir-
matis. Isidorus. Glo. Si semina et adhuc tenera fuit anima/
cui vir vel pater dominus in votis non semper in ipsa est culpa:
sed interdu redit ad viros vel parentes: scilicet si primo consentiant et
postea tradicatur. **f** In domo patris: vel cuiuscum tutu-
ris: siue matris: siue fratris: siue alterius. **g** Tota rea erit:
si frigerit illud. Vel votum rea erit: id est obnoxia voto.

b Animas illius obligauerit. Hic videat velle moyses
quod idem sit iuramentum et votum. Quod etiam videtur: Votum
enim est conceptio boni propositi/animi deliberatione firma-
ta de his que ad religionem pertinent cum intentione obligan-

di se deo. Si iuramentum licitum et honestum est conceptio boni
propositi/animi deliberatione firmata / de his que ad religionem
pertinent quae aliquis obligat se deo: Ergo omne iuramentum est
votum. **C**otram est tamen de voluntariis et bonis: Jura/
mentum etiam est de malis et nece fariis: Ergo iuramentum non
est votum. Item: votum
solemner factum dicit
matrimonium: iu-
ramentum non: ergo iu-
ramentum non est votum.

Solutio. Proprie lo-
quendo aliud est votum:
aliud iuramentum: ta-
men aliquando idem
est votum et iuramentum:
potest enim aliquis vouere
et intrabit claustrum et
idem iurare: et ita idem est
votum et iuramentum. Non
tamen de omnibus est votum de q-
bus est iuramentum. Jura-
mentum enim de omnibus ne-
cessariis potest esse: vo-
tum vero tamen de voluntariis sine quibus po-
test esse salve. Simpli-
citer votum non potest
esse iuramentum: Votum
est animi propositus: iuramentum obligatio
qua quod se obligat deo
vel homini. **i.** Cidua
et repudiata quicquid
vouerint reddetur:
quia sui iuris sunt: et
ideo obligare se pos-
sunt. **k** Ex oratione in
domino viri. Supradictum
de muliere que in
domo patris vouit: et
anteceps recederet impo-
nit: hunc loquitur moy-
ses de illa quod in domo
mariti vouit. Et dicit
Augustinus. Hic manife-
stum est legem ita vo-
luisse feminam sub vi-
to esse: ut nulla eius vota quod abstinentie causa vouerit reddantur ab
ea nisi vir fuerit auctor permittendo. Hicit etiam quod vir pec-
cat: si prius consentit voto uxoris: et postea tradicatur: tamen
uxor viro contradicenti obedire debet. Et dicit quod intelligitur
hoc totum de votis que sunt aduersus animas: id est de votis
abstinentie non continentie: Ibi enim pares sunt vir et mulier:
In aliis vero mulier est sub potestate viri. **l** Contra-
dictio et iuramento. Divisum lege: id est si voto se constrin-
gerit. Vel punctum sic: si voto et iuramento se constrin-
gerit: id est voto iuramento vallato. **m** Sponsioni reddetur: scilicet
mulier quousque vir non contradixerit. **n** Si vouerit et
iuramento. Repetit dicta ut addat. Addit enim quod votum mulieris
in arbitrio sit viri: ut mulier impleat vel non impleat. **o** Atque pmi. red. mulier scilicet: id est reddere teneat quo-
usque vir non contradixerit. **p** Mortabit ipse iniuriantem ei. Non dicit quod ipse voto. s. soluat: sed quod peccat et penitentia sol-
uerit. Querit Aug. Si pater vel tutor filiæ familiæ possit irrati-
care votum eius quandoque vouluerit. Et dicit Aug: quod si pa-
ter vel tutor primo tacuit: vel concessit: postea non potest. Vir
vero potest: quia vir maior potestatem habet in uxorem quam
pater: vel tutor: in filiæ familiæ. Vide tamquam quod pater vel tu-
tor infra annum: et diem possit irritare votum filiæ familiæ in
fra annum duodecimum constitutum: et legitur. xx. q. i. c. puerilla.